

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DLA CZĘŚCI OBREBU BOREK

ŻMIGRÓD

AUTOR: PATRYCJA GRABA

Patrycja Graba

DATA SPORZĄDZENIA PROGNOZY : GRUDZIEŃ 2025

SPIS TREŚCI	3
I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
I.1. ZAWARTOŚĆ ORAZ GŁÓWNE CELE PLANU MIEJSOWEGO	5
I.2. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU MIEJSOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	11
III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	13
IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO	14
V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	15
V.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE	15
V.2. SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENU	16
V.3. GLEBY	16
V.4. ZŁOŻA KOPALIN	16
V.5. WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE	16
V.6. ZAGROŻENIE POWODZIOWE	17
V.7. WARUNKI KLIMATYCZNE	17
V.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE	17
V.9. KLIMAT AKUSTYCZNY	18
V.10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE	18
V.11. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	19
VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	19
VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	20
VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	23
VIII.1. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	23
VIII.2. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA	24
VIII.3. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI	25

VIII.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODY	26
VIII.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT	27
VIII.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ	28
VIII.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE	29
VIII.8. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI ORAZ DOBRA MATERIALNE	30
VIII.9. PODSUMOWANIE	32
IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	34
X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	36
XI. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	37
XIII. SPIS AKTÓW PRAWNYCH	38
OŚWIADCZENIE AUTORA	39

I. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

I.1. ZAWARTOŚĆ ORAZ GŁÓWNE CELE PLANU MIEJSOWEGO

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko **projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek**, opracowanego na podstawie Uchwały nr 0007.XI.85.2025 Rady Miejskiej w Żmigrodzie z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek.

Analizowany plan miejscowy zawiera:

- zasady ochrony i kształtowania tadu przestrzennego oraz zabudowy,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych
- granice i sposoby zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów,
- szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy,
- wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych,
- stawki procentowe, na podstawie których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- przeznaczenia terenów, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu.

W planie miejscowym nie określono:

- zasad ochrony dóbr kultury współczesnej, z uwagi na brak takich dóbr,
- granic obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, z uwagi na brak takich terenów,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów górniczych, z uwagi na brak takich terenów,
- granic i sposobów zagospodarowania obszarów osuwania się mas ziemnych, z uwagi na brak takich obszarów,
- granic i sposobów zagospodarowania krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, z uwagi na brak krajobrazów priorytetowych,
- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów, z uwagi na brak potrzeby wyznaczania.

Przewidywane rozwiązania projektu zmiany planu nie naruszają ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żmigród przyjętego Uchwałą Nr 0007.XVI.156.2025 Rady Miejskiej w Żmigrodzie z dnia 25 września 2025 r.,

Głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek było zaprowadzenie ładu przestrzennego oraz aktualizacja przepisów. Teren objęty opracowaniem jest obszarem atrakcyjnym dla inwestorów pod względem możliwości lokalizacji zabudowy mieszkaniowej, w związku z czym opracowanie planu miało na celu umożliwienie nowych inwestycji i rozbudowę gminy Żmigród.

I.2. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU MIEJSOWEGO Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy sporządzaniu planu miejscowego uwzględniono szereg uwarunkowań wskazanych w art. 15. *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1]:

- politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego;
- wymagania ochrony środowiska, w tym:
 - gospodarowania wodami,
 - ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - ochrony złóż kopalin,
 - zmniejszania podatności na zmiany klimatu,
- wymagania ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej,
- analizę zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy,
- wymagania ochrony terenów lub obiektów podlegających ochronie, na podstawie przepisów odrębnych, w tym:
 - terenów górniczych,
 - obszarów szczególnego zagrożenia powodzią,
 - obszarów osuwania się mas ziemnych,
 - krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa,

W związku z powyższym, dokumentami powiązanymi, które analizowano przy ustalaniu planu ogólnego były:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY ŻMIGRÓD NA LATA 2021 – 2029 PRZYJĘTA UCHWAŁĄ NR 0007.XXVI.361.2021 RADY MIEJSKIEJ Z ŻMIGRODZIE Z DNIA 24 CZERWCA 2021 R.

Określony w Strategii model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy Żmigród ma charakter ogólny, wyznaczający kierunki rozwoju, wskazując ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Wśród wniosków, które należy uwzględniać w prowadzeniu polityki przestrzennej znalazły się następujące:

- 1) Zapotrzebowanie na zabudowę mieszkaniową może być zaspokajane w obrębie obszarów wyznaczonych w obowiązującym Studium;
- 2) Zapotrzebowanie na zabudowę produkcyjną (w tym również magazynową i składową) nie może być zaspokojone na obszarach inwestycyjnych wyznaczonych w obowiązującym Studium. Dla potrzeb prawidłowego rozwoju Gminy niezbędne jest wyznaczenie nowych terenów zabudowy produkcyjnej;

3) Zapotrzebowanie na zabudowę usługową, w tym usługi publiczne, obsługę komunikacji samochodowej oraz tereny sportowe i zieleni urządzonej, nie może być zaspokojone na obszarach inwestycyjnych wyznaczonych w obowiązującym Studium;

4) W uzasadnionych przypadkach jest możliwe wyznaczenie nowych terenów infrastruktury technicznej, służącej do obsługi terenów zabudowy lub do realizacji ponadlokalnych celów publicznych;

5) Większość zabudowy, służącej produkcji rolnej i leśnej, w tym zwłaszcza zabudowy zagrodowej, może być realizowana na terenach zainwestowania wiejskiego, wyznaczonych w obowiązującym Studium. W uzasadnionych przypadkach jest możliwe wyznaczenie nowych terenów produkcji rolnej (w tym rybackiej oraz zabudowy zagrodowej), dla potrzeb rolników posiadających znaczny areal gruntów.

Dodatkowo, kształtowanie polityki przestrzennej Gminy powinno odbywać się w oparciu o następujące zasady:

- tworzenia warunków zmierzających do poprawy jakości życia wszystkich mieszkańców Gminy;
- harmonijnego i skoordynowanego rozwoju struktur osadniczych przy uwzględnieniu cech i walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz tradycji regionu;
- stałego dążenia do kształtowania i poprawy ładu przestrzennego stanowiącego wartość ogólnospołeczną;
- ochrony tradycji i kultury regionu;
- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, przy założeniu racjonalnego ich wykorzystania dla potrzeb lokalnych i ponadlokalnych skorelowanego z procesem rozwoju społeczno-gospodarczego;
- bezpieczeństwa publicznego, ochrony zdrowia i życia ludzi, ochrony mienia;
- rozwoju i modernizacji infrastruktury technicznej przy uwzględnieniu integralności wewnętrznej Gminy oraz powiązań ponadlokalnych, służących wzmocnieniu konkurencyjności i spójności regionu.

Ponadto Strategii Rozwoju Gminy Żmigród na lata 2021-2029, rekomenduje aby sukcesywnie podejmować kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, szczególnie na obszarach które z różnych przyczyn należy chronić przed niekontrolowaną zabudową, a także dla lokalizacji obiektów użyteczności publicznej np. ścieżek rowerowych czy terenów rekreacyjnych.

PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO, PRZYJĘTY UCHWAŁĄ NR XIX/482/20 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO Z DNIA 16 CZERWCA 2020 R.

Projekt planu miejscowego został opracowany z uwzględnieniem postulatów zawartych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (PZPW), przyjętego Uchwałą nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 czerwca 2020 r.

Na terenie gminy Żmigród zgodnie z ustaleniami PZPW ujęte są następujące zadania planistyczne i inwestycyjne:

- W28 – Opracowanie planu ochrony Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy,
- K228 – Uporządkowanie gospodarki ściekowej w zlewni rzeki Baryczy (etap I, III i IV),
- inwestycje liniowe związane z zagospodarowaniem złóż gazu ziemnego.

Ponadto analiza załączników graficznych wykazała, że gmina Żmigród znajduje się:

- w granicach Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego,
- w granicach obszaru wysokiej ochrony - strefa zintegrowanej ochrony walorów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu oraz obszary najwyższej ochrony - strefa zróżnicowanych ograniczeń dla rozwoju osadnictwa,

- na terenie objętym jednostkami zielonej infrastruktury w strefie 3, o udziale terenów zurbanizowanych w SUIKZP poniżej 25%.

Ustalenia zawarte w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego dla gminy Żmigród:

- Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, w tym stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich,
- Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące od działalności człowieka, w tym:
 - zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu,
 - zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów,
 - zmniejszenie uciążliwości przewozu towarów masowych,
 - ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy,
- Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej, w tym:
 - zwiększenie dostępności zewnętrznej w ramach sieci TEN-T,
 - zwiększenie sprawności systemu komunikacyjnego i transportu zbiorowego we WrOF (działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie WrOF),
 - zapewnienie wysokiej jakości życia i inwestowania, przy zachowaniu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF (działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania oraz działania z zakresu zachowania wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF),
 - skuteczna ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych (działania z zakresu zapewnienia odpowiedniej jakości i spójności terenów cennych przyrodniczo i krajobrazowo, działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych),
 - kształtowanie struktury osadniczej WrOF w sposób umożliwiający zabezpieczenie przed skutkami zmian klimatu oraz negatywnymi skutkami działalności człowieka (działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury, działania z zakresu ograniczania negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy, działania z zakresu kształtowania zwartej struktury osadniczej WrOF odpornej na skutki zmian klimatu)

Ponadto PZWD wskazuje szereg postulatów dla gminy Żmigród:

- Zapewnienie warunków zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz dostępu do usług i rynku pracy dzięki hierarchicznej strukturze sieci osadniczej, w tym zwiększenie dostępności przestrzeni i usług publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami,
- Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu, w tym:

- stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich,
- wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu,
- ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska,
- Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka, w tym:
 - zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu,
 - zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów,
 - zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej,
 - ograniczanie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk naturalnych – powodzi i suszy,
 - ograniczanie negatywnych skutków działalności człowieka zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu mieszkańców,
- Dobra dostępność transportowa i sprawne systemy infrastruktury transportowej, w tym:
 - integracja działań w ramach głównych korytarzy drogowych o kluczowym i strategicznym znaczeniu z punktu widzenia rozwoju województwa,
 - zwiększenie sprawności systemu komunikacyjnego i transportu zbiorowego we WrOF (działania z zakresu poprawy funkcjonowania węzła miejskiego na sieci TEN-T, działania z zakresu zwiększenia udziału ruchu rowerowego w transporcie WrOF, działania z zakresu poprawy funkcjonowania korytarzy transportowych oraz realizacji kolei aglomeracyjnej we WrOF),
 - zapewnienie wysokiej jakości życia i inwestowania, przy zachowaniu wysokich wartości i cech krajobrazu kulturowego WrOF (działania z zakresu podniesienia jakości zamieszkania, działania z zakresu kształtowania wysokiej jakości obszarów optymalnej lokalizacji nowych inwestycji,
 - skuteczna ochrona walorów przyrodniczo-krajobrazowych i racjonalne wykorzystanie zasobów (działania z zakresu ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów przyrodniczych)
 - kształtowanie struktury osadniczej WrOF w sposób umożliwiający zabezpieczenie przed skutkami zmian klimatu oraz negatywnymi skutkami działalności człowieka (działania z zakresu wdrażania systemu zielonej infrastruktury, działania z zakresu ograniczania negatywnych skutków zjawisk naturalnych – powodzi i suszy).

ANALIZA AKTUALNOŚCI STUDIUM I MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA TERENIE GMINY ŻMIGRÓD

Z przeprowadzonej *Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Żmigród i oceny postępów w opracowywaniu planów miejscowych w latach 2016–2022* oraz jej wyników przyjętych *Uchwałą Nr 0007.XL.522.2022 Rady Miejskiej w Żmigrodzie z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie aktualności Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żmigród oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*, wynika, że obręb Borek charakteryzuje się umiarkowaną, lecz stałą aktywnością inwestycyjną. W analizowanym okresie wydano 32 decyzje o warunkach zabudowy oraz 7 decyzji o

lokalizacji inwestycji celu publicznego, co łącznie stanowi 39 decyzji administracyjnych. Średnia roczna liczba decyzji o warunkach zabudowy wynosiła około 5, co wskazuje na utrzymujące się zainteresowanie przekształceniami terenów, zwłaszcza w kierunku zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej.

W tym samym okresie wydano 19 pozwoleń na budowę, co stanowi 49% liczby wydanych decyzji o warunkach zabudowy i lokalizacji celu publicznego. Wartość ta potwierdza, że znaczna część decyzji była faktycznie realizowana, a zapotrzebowanie na nowe tereny inwestycyjne w obrębie Borek utrzymuje się na stabilnym poziomie.

Ponadto, z informacji uzyskanych w Urzędzie Miejskim w Żmigrodzie wynika, że w latach 2022–2025 liczba wydawanych decyzji o warunkach zabudowy na terenie gminy Żmigród systematycznie wzrasta, co potwierdza rosnącą presję inwestycyjną i konieczność kompleksowego uregulowania zasad zagospodarowania przestrzennego tego obszaru.

Na podstawie powyższych danych wynika więc, że przystąpienie do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Borek jest zasadne i zgodne z wnioskami płynącymi z Analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy Żmigród. Opracowanie planu umożliwi uporządkowanie struktury przestrzennej obrębu, ograniczy wydawanie indywidualnych decyzji o warunkach zabudowy, a także zapewni spójność polityki przestrzennej gminy z obowiązującymi dokumentami strategicznymi i zasadami zrównoważonego rozwoju.

PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SPORZĄDZONE DLA INNYCH, PRZYJĘTYCH JUŻ DOKUMENTÓW POWIĄZANYCH Z PRZEDMIOTOWYM PROJEKTEM

Zgodnie art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [2] w prognozie oddziaływania na środowisko, uwzględnia się informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania. Dla terenu objętego planem miejscowym nie obowiązuje żaden wcześniej uchwalony plan miejscowy, w związku z czym, prognoza oddziaływania na środowisko obejmująca przedmiotowy teren, dotyczy projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żmigród. Prognoza ta stanowi jeden z podstawowych dokumentów, w których oceniono możliwe skutki planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego dla środowiska przyrodniczego i warunków życia mieszkańców. Dokument objął obszar całej gminy i został opracowany zgodnie z wymogami ustawy, uwzględniając analizę zgodności z dokumentami wyższego rzędu oraz obowiązującymi formami ochrony środowiska.

W ramach prognozy dokonano oceny istniejącego stanu środowiska (ukształtowanie powierzchni, warunki geologiczne, wody, zwierzęta, rośliny, formy ochrony przyrody, powiązania w systemie przyrodniczym, klimat oraz powietrze), wskazano główne problemy środowiskowe (w tym zły stan wód powierzchniowych, zagrożenie powodziowe, przenawożenie gruntów i skutki zmian klimatu), a następnie przeanalizowano możliwe skutki realizacji ustaleń studium dla poszczególnych komponentów środowiska.

W prognozie stwierdzono, że planowany rozwój zabudowy może wiązać się z lokalnymi przekształceniami powierzchni ziemi, wpływem na faunę i florę w rejonach nowej zabudowy oraz zmianą stosunków wodnych, jednak przy zachowaniu proponowanych zasad kształtowania przestrzeni (m.in. powierzchnie biologicznie czynne, zieleń

izolacyjna, ochrona korytarzy ekologicznych) nie przewiduje się znacząco negatywnego wpływu na środowisko. Zwrócono także uwagę na pozytywne efekty niektórych rozwiązań studium – takich jak renaturyzacja cieków wodnych, rozwój odnawialnych źródeł energii, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz poprawa estetyki krajobrazu.

Dokument nie prognozuje istotnych oddziaływań na obszary chronione (w tym Natura 2000) ani transgranicznych skutków środowiskowych. Prognoza zawiera także ocenę alternatywnych rozwiązań – m.in. dla obszaru w miejscowości Sanie, gdzie zalecono zastosowanie dodatkowych środków ochrony akustycznej ze względu na obecność cennych gatunków zwierząt. Wskazano również na potrzebę monitorowania skutków realizacji ustaleń studium, w szczególności na poziomie dalszych dokumentów planistycznych (np. MPZP), ze względu na ogólny charakter ustaleń studium.

Wnioski wynikające z tej prognozy stanowią ważny kontekst dla oceny skutków środowiskowych ustaleń projektowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Potwierdzają one, że przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju możliwe jest ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko i poprawa jakości życia mieszkańców.

POZOSTAŁE DOKUMENTY, MATERIAŁY PLANISTYCZNE I OPRACOWANIA ŚRODOWISKOWE ORAZ BRANŻOWE

Pozostałe dokumenty, materiały planistyczne i opracowania środowiskowe oraz branżowe, które zawierały istotne informacje o uwarunkowaniach przestrzennych i środowiskowych gminy pozwoliły na zidentyfikowanie i uwzględnienie uwarunkowań rozwoju przestrzennego wskazanych w art. 15. *ustawy z dnia 27 marca 2023 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* [1].

II. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Na podstawie art. 53 *ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [2] wystąpiono do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu i Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Trzebnicy z prośbą o **uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie** oddziaływania na środowisko przedmiotowego planu miejscowego.

Pismem nr WSI.411.68.2025.KM z dnia 7 marca 2025 r. **Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu** uzgodnił zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek. W piśmie RDOŚ wskazał, że:

1. *Prognoza winna być zgodna z treścią całego art. 51 ust. 2 wyżej cyt. ustawy, ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko stwierdza się, że winna zawierać wszystkie elementy wymienione w powyższym artykule.*
2. *Informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu (art. 52 ust. 1 wyżej cyt. ustawy).*

3. Zgodnie z art. 52 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), prognoza winna uwzględniać informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z przedmiotowym projektem.

4. Prognoza powinna określać, analizować i oceniać wpływ sposobu zagospodarowania terenu na:

– stanowiska zwierząt objętych ochroną na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380) oraz stanowiska roślin chronionych na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),

- siedliska przyrodnicze i gatunki wymienione w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),

- siedlisko przyrodnicze, cele ochrony oraz walory krajobrazowe Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, w odniesieniu do którego obowiązuje Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”, dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 88, poz. 1012 ze zm.),

– cele i przedmioty ochrony oraz integralność specjalnego obszaru ochrony siedlisk Ostoja nad Baryczą (PLH020041) oraz specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Łachy (PLH020003), w odniesieniu do których obowiązują zapisy art. 33 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.),

– inne cenne zbiorowiska roślinne mogące występować na terenie objętym projektem planu,

– drożność korytarzy ekologicznych, w tym korytarzy ekologicznych rzek i cieków wodnych, a także korytarza krajowego: Dolina Środkowej Odry – Stawy Milickie GKPdC-18A,

– różnorodność biologiczną terenu objętego projektem planu,

- funkcjonalność i spójność ekosystemów polno- łąkowych, z uwagi na położenie części obszaru projektu planu na terenach otwartych i półotwartych, stanowiących mozaikę środowisk polno- łąkowych i zadrzewionych,

– zadrzewienia śródpolne oraz tereny leśne i zadrzewione, z uwzględnieniem środowisk ekotonowych w strefie graniczącej z obszarami pól i innymi terenami otwartymi.

5. Ponadto prognoza powinna:

- identyfikować elementy krajobrazu szczególnie cenne ze względu m.in. na wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, architektoniczne lub estetyczno- widokowe, które wymagają zachowania lub określenia zasad i warunków kształtowania,

- oceniać oddziaływania ustaleń projektu planu na wartości krajobrazowe, wskazywać zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazu oraz działania mające na celu zapewnienie właściwej ochrony krajobrazów i możliwości ich kształtowania.

6. Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f) i g) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), prognoza zawiera oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem, o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ww. ustawy, stanowiące załącznik do prognozy, a także datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy

wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

Pismem nr ZNS.9022.4.10.2025 z dnia 19 marca 2025 r. **Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Trzebnicy** wskazał, że zgodnie z zakresem zmian planu – obejmującym rozwój i poszerzenie terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową i usługi publiczne – nie przewiduje się przeznaczenia nowych terenów pod przedsięwzięcia potencjalnie lub zawsze znacząco oddziałujące na środowisko. Tym samym plan nie wyznacza ram dla ich późniejszej realizacji, co skutkuje brakiem podstaw prawnych do zajęcia stanowiska przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego na tym etapie postępowania.

Zgodnie z powyższymi uzgodnieniami, zawartość niniejszej prognozy spełnia wymogi określone w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [2].

Prace nad prognozą rozpoczęto od **analizy ustaleń projektu planu miejscowego**. Dokonano oceny istniejącego sposobu zagospodarowania i **planowanego przeznaczenia terenów**, a także stanu środowiska przyrodniczego na obszarze objętym planem.

Analiza stanu środowiska została przeprowadzona w oparciu o:

- dostępne dokumenty planistyczne i specjalistyczne, w szczególności opracowanie ekofizjograficzne, strategie, plany i programy zawierające informacje o stanie i uwarunkowaniach środowiskowych;
- materiały kartograficzne i bazy danych przestrzennych;
- obserwacje terenowe (wizje lokalne).

Dane zawarte w prognozie opracowano na podstawie aktualnych informacji, dostępnych źródeł oraz analiz dostosowanych do zakresu i szczegółowości projektu planu.

Kolejnym etapem prac było dokonanie oceny wpływu ustaleń planu miejscowego na środowisko, identyfikacja potencjalnych oddziaływań oraz sformułowanie propozycji działań ograniczających lub kompensujących możliwe negatywne skutki środowiskowe.

Prognoza była opracowywana równolegle z projektem planu miejscowego, co umożliwiło bieżące analizowanie skutków środowiskowych wynikających z kolejnych wariantów ustaleń planistycznych oraz ich ocenę w kontekście alternatywnych rozwiązań.

III. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Zgodnie z art. 32 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1] w celu oceny aktualności planu ogólnego i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania, z uwzględnieniem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego lub planu ogólnego.

Burmistrz przekazuje Radzie Miejskiej wyniki analiz, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada Miejska podejmuje uchwałę w sprawie aktualności planu ogólnego i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, podejmuje działania mające na celu ich zmianę w całości lub części.

Zgodnie z art. 55 ust. 5 *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [2] organ opracowujący projekt dokumentu jest zobowiązany prowadzić monitoring skutków realizacji postanowień przyjętego dokumentu w zakresie oddziaływania na środowisko.

W celu oceny skutków realizacji ustaleń planu ogólnego, zaleca się:

- wykorzystywanie danych zawartych w raportach o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska, opracowywanych przez instytucje i jednostki odpowiedzialne za monitorowanie stanu środowiska, w tym m.in. jednostki administracji rządowej i samorządowej (np. zarządy gospodarki wodnej, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie), Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, a także inne wyspecjalizowane jednostki eksperckie;
- uwzględnianie wyników Państwowego Monitoringu Środowiska, w szczególności w zakresie jakości powietrza, stanu gleb oraz wód powierzchniowych i podziemnych;
- analizę tendencji zmian stanu środowiska w perspektywie długofalowej oraz określanie kierunków działań na rzecz jego ochrony;
- w razie wystąpienia istotnych zmian lub zagrożeń dla środowiska – przeprowadzenie pogłębionych analiz oraz rewizję ustaleń planu miejscowego, w tym ewentualne zainicjowanie jego zmiany.

Monitoring skutków środowiskowych realizacji postanowień planu miejscowego powinien być prowadzony równoległe z oceną aktualności planu ogólnego i planów miejscowych, w celu zwiększenia ich zgodności z zasadą zrównoważonego rozwoju i celami ochrony środowiska.

IV. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 1) lit. d) *ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* [2] prognoza oddziaływania na środowisko zawiera informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko. Na obszarze opracowania **nie odnotowuje się możliwości wystąpienia transgranicznego oddziaływania** na środowisko z uwagi na położenie obszaru opracowania w znacznej odległości od granic kraju. Ewentualne oddziaływanie ma charakter lokalny o niewielkim zasięgu, ograniczony do miejscowości oraz jej bezpośredniego otoczenia. W związku z powyższym brak jest podstaw do stwierdzenia, iż ustalenia planu mogłyby wywoływać oddziaływania przekraczające granice państwa.

V. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA, W TYM STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

V.1. POŁOŻENIE ADMINISTRACYJNE I GEOGRAFICZNE

Obszar objęty miejscowym planem obejmując część obrębu Borek zlokalizowanego w gminie Żmigród, na północ od miasta, w bezpośrednim sąsiedztwie drogi ekspresowej.

Gmina Żmigród jest gminą miejsko - wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w północnej części powiatu trzebnickiego. Sąsiaduje z gminami:

- Milicz (od wschodu),
- Trzebnica (od południowego wschodu),
- Prusice (od południa),
- Wińsko (od zachodu),
- Wąsosz (od zachodu),
- Rawicz (od północy)

Gmina Żmigród charakteryzuje się dobrym położeniem geograficznym na trasie Poznań-Wrocław. Przez jej teren przebiega droga ekspresowa S5 wraz z trzema węzłami w Żmigrodzie, Żmigródku i Korzeńsku. Oprócz tego na terenie Gminy znajdują się drogi wojewódzkie nr 339, 359 i 439 oraz 18 dróg powiatowych o łącznej długości 112,9 km. Udogodnieniem związanym z transportem na terenie Gminy Żmigród jest kolej. W miejscowości Żmigród znajduje się stacja kolejowa, a w miejscowościach Garbce i Korzeńsko przystanki kolejowe. Połączenia odbywają się co godzinę na trasie Poznań-Wrocław na linii E-59 w obu kierunkach.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym gmina Żmigród położona jest **w obrębie mezoregionu Kotlina Żmigrodzka** oraz w niewielkiej części od strony północno-zachodniej – **Wysoczyzny Leszczyńskiej** .

Kotlina Żmigrodzka stanowi jedno z końcowych zagłębień lodowca środkowo-polskiego stadiu warciańskiego, w której wyróżnia się mniejsze regiony, mianowicie:

- **Kotlinę Środkowej Baryczy** (obejmującą północną i środkową część gminy),
- **Równinę Prusicką** (obejmującą większą część południowej części gminy),
- **Równinę Czeszowską** (obejmującą niewielki fragment w południowo-wschodniej części gminy).

Ukształtowanie powierzchni terenu w gminie jest mało zróżnicowane. Dominuje krajobraz równinny, przez które przechodzą liczne doliny rzeczne (rozległe i nisko położone). Na obszarze gminy nie występują gwałtowne spadki terenu – większe spadki mają tylko i wyłącznie zasięg miejscowy i są związane z działalnością antropogeniczną, w tym umocnienia terenu, obwałowania cieków rzecznych lub nasypy związane z infrastrukturą drogową i kolejową. Pierwotna rzeźba terenu gminy została zmieniona antropogenicznie, przede wszystkim na skutek rozwoju

osadnictwa. Zmiany te związane są z: założeniem licznych stawów hodowlanych, ze zmianami przebiegu koryt rzecznych, z licznymi rowami i kanałami, nielicznymi i niewielkimi wyrobiskami oraz z zabudową na terenach osadniczych.

Pod względem geologicznym obszar gminy leży w obrębie **Monokliny Przedsudeckiej**. Wierzchnie warstwy podłoża gruntowego gminy, decydujące o warunkach siedliskowych i fizjograficznych, budują w większej części gminy rzeczne utwory piaszczyste i żwirowe oraz mułki.

V.2. SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA I UŻYTKOWANIA TERENU

Na obszarze objętym planem dominują trzy główne formy zagospodarowania: tereny zabudowy zagrodowej, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz użytki rolne. Zabudowa mieszkaniowa zlokalizowana jest wzdłuż drogi przebiegającej przez wieś, tworząc układ ulicówki. Grunty rolne występują głównie na zapleczu istniejących siedlisk, stanowiąc zaplecze gospodarcze i przestrzeń produkcji rolniczej.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej wsi istotną rolę odgrywają również obiekty infrastruktury społecznej, w tym świetlica wiejska, plac zabaw oraz krzyż.

V.3. GLEBY

Na obszarze objęty projektem planu występują gleby niskich klas bonitacyjnych: IVa, IVb, V i VI. Gleby te są mało korzystne dla produkcji rolniczej. Na obszarze wsi dominują kompleksy 7B - żytnie bardzo słabe (żytnio-tubinowe), w południowej części opracowania występuje kompleks 5A- żytni dobry.

V.4. ZŁOŻA KOPALIN

Obszar objęty opracowaniem nie znajduje się w granicy złóż kopalin.

Część obszaru objętego opracowaniem znajduje się w granicy złoża gazu ziemnego „Radziądz-W” (GZ 6728).

Jest to złożo rozpoznane szczegółowo (R), jego powierzchnia całkowita wynosi 373,0000 ha.

Zasoby geologiczne złoża, zatwierdzone decyzją KZK/2/6537/95 według stanu na dzień 31 grudnia 1994 r., wynoszą 40 mln m³ gazu ziemnego (bilansowe, poza filarami).

V.5. WODY PODZIEMNE I POWIERZCHNIOWE

Cały obszar objęty planem miejscowym znajduje się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych - nr 303 „Pradolina Barycz- Głogów” (E). Obejmuje on większą część obszaru gminy, z wyjątkiem jego północnej części (na północ od rzeki Orli). Został udokumentowany w 2011 r., a jego całkowita powierzchnia wynosi 1583 km². Pierwszym poziomem wodonośnym GZWP nr 303 jest czwartorzędowy międzyglinowy poziom wodonośny o charakterze poziomu użytkowego. Występuje on na głębokości około 20,0 - 25,0 m p.p.t. Poziom ten jest oddzielony od powierzchni terenu warstwami glin czwartorzędowych o miąższości od około 5,0 m do około 25,0 m. Na obszarze objętym miejscowym planem występują Jednolite Części Wód Podziemnych dorzecza Odry o kodzie JCWPd GW600079 i powierzchni 3816,06 km².

V.6. ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Zgodnie z art. 16 pkt 34 *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne* [6] obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1 %,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10 %,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224 *ustawy* [6], stanowiące działki ewidencyjne

Na podstawie aktualnie obowiązujących map zagrożenia powodziowego (MZP) i map ryzyka powodziowego (MRP), podanych do publicznej wiadomości zgodnie z art. 171 ust. 5 *ustawy* [6] ustalono, że obszar objęty planem nie znajduje się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, w rozumieniu art. 16 pkt 34 w związku z art. 169 ust. 2 *ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. ustawy* [6].

V.7. WARUNKI KLIMATYCZNE

Gmina Żmigród położona jest w rejonie o korzystnych warunkach termicznych – średnia roczna temperatura przekracza 8,5°C, a okres wegetacyjny trwa ponad 200 dni. Klimat wyróżnia się niską sumą opadów (520–560 mm rocznie) i wysokim usłonecznieniem (ok. 1550–1600 h rocznie), przy ujemnym rocznym bilansie wodnym (do -40 mm). Na obszarze gminy często występują mgły (40–50 dni w roku) i rosy (100–120 dni), co związane jest z ukształtowaniem terenu i obecnością wód powierzchniowych.

Dominują wiatry z sektora zachodniego, o średniej prędkości 2,5–3 m/s, a udział wiatrów energetycznych przekracza 40%. Notuje się wyraźną sezonową i roczną zmienność parametrów klimatycznych, w tym temperatur i opadów.

Jakość powietrza w gminie jest generalnie dobra – stężenia NO₂ i SO₂ są niskie, choć sezonowo wyższe w okresie grzewczym, co wskazuje na wpływ źródeł lokalnych. Emisja zanieczyszczeń z terenu gminy jest znikoma, natomiast w zachodniej części gminy obserwuje się podwyższone stężenia cynku i miedzi w opadach, co wiąże się z oddziaływaniem LGOM. Ryzyko kwaśnych deszczy należy do najniższych w województwie.

V.8. WALORY PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE

Miejscowość Borek charakteryzuje się otwartymi przestrzeniami, które tworzą malownicze widokowe osie krajobrazowe w kierunku doliny Baryczy. Szczególną rolę pełnią niewielkie enklawy leśne oraz zadrzewienia wzdłuż cieków wodnych, zapewniające dogodne warunki dla migracji zwierząt i kształtujące charakterystyczną mozaikę siedliskową. Naturalne korytarze ekologiczne, powiązane z doliną rzeki, wspierają ochronę cennych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz ssaków związanych ze środowiskiem podmokłym. Zabudowa obrębu Borek posiada zwarty charakter, harmonijnie wpisując się w otaczający krajobraz. Zachowane historyczne układy zagrodowe oraz tradycyjne formy budownictwa wiejskiego stanowią istotny element tożsamości przestrzennej tego obszaru. Podkreślenia wymaga także znaczenie ekotonów – przejściowych stref pomiędzy terenami rolniczymi, leśnymi i wodnymi, które pełnią funkcję bufora ekologicznego oraz wzbogacają walory krajobrazowe miejsca. Jest to

krajobraz nizinny, urozmaicony kompleksami łąk, pastwisk i lasów łągowych, które odgrywają kluczową rolę w zachowaniu lokalnej bioróżnorodności. Istotnym elementem są również rozległe pola uprawne przedzielone śródpolnymi zadrzewieniami oraz systemem rowów melioracyjnych, które wpływają na retencję wód i mikroklimat terenu.

Obszar objęty miejscowym planem znajduje się **w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy”**.

Park Krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzowania tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Na mocy §2 *Rozporządzenia Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 marca 2007 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego* (Dz.U. z 2007 r., nr 88 poz. 1041), zmienionego *Rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 listopada 2008 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Baryczy” dla terenu Parku leżącego w granicach województwa dolnośląskiego* (Dz.U. z 2008 r., nr 303 poz. 3494) **szczególnym celem ochrony Parku** jest: *„zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i innych zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt”*.

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku wprowadza się zakazy wymienione w § 3 *rozporządzenia*.

Niewielki fragment na północy i wschodzie opracowania znajduje się w granicy **specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 PLH020041 „Ostoja nad Baryczą”**. Obszar ten w całości obejmuje powierzchnię 82 026,38 ha, i położony w województwach dolnośląskim i wielkopolskim, składający się z dwóch powiązanych funkcjonalnie enklaw. Obszar wyznaczono w celu trwałej ochrony siedlisk przyrodniczych, populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin oraz populacji zagrożonych wyginięciem gatunków zwierząt innych niż ptaki a także w celu odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków.

V.9. KLIMAT AKUSTYCZNY

W odniesieniu do klimatu akustycznego, głównymi źródłami emisji jest droga ekspresowa S5 o dużym natężeniu ruchu, oraz pozostałe drogi niższego szczebla.

Ze „Strategicznej mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie dolnośląskim” (2022 r.), wynika że w miejscowości Borek odnotowano następujące przekroczenia wskazane w poniższej tabeli:

Numer drogi	Przekroczenia L_{DWN}	Przekroczenia L_N
S5	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 3 budynków chronionych.	Przekroczenia w zakresie od 1 dB do 5 dB sięgają 1 budynku chronionego.

Tabela 1. Strategiczna mapa hałasu 2022 dla województwa dolnośląskiego (źródło: *Strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie w województwie dolnośląskim 2022 r.*)

V.10. PROMIENIOWANIE ELEKTROMAGNETYCZNE

Źródłem sztucznego pola elektromagnetycznego jest każde urządzenie zasilane prądem elektrycznym, a więc zarówno sprzęty AGD i RTV będące w powszechnym użytku, jak i sieć energetyczna w budynkach, linie elektroenergetyczne niskiego i średniego napięcia, stacje radiowe, telewizyjne, łączności satelitarnej,

radiolokacyjne, radionawigacyjne, radiokomunikacji ruchomej lądowej w tym telefonii komórkowej, a także urządzenia elektroenergetyczne służące do przesyłania energii elektrycznej (stacje transformatorowe - rozdzielcze i linie wysokiego napięcia).

W obszarze objętym sporządzeniem projektu mpzp występują niewielkie emitory promieniowania elektromagnetycznego w postaci linii elektroenergetycznych wysokiego, średniego i niskiego napięcia oraz stacja transformatorowa.

W związku z zakładanym rozwojem wsi Borek – wyznaczeniem nowych terenów głównie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną lub usługową, zabudowę zagrodową oraz teren usług, nastąpi wzrost zaopatrzenia na energię elektryczną, co spowoduje konieczność budowy nowych sieci elektroenergetycznych oraz stacji transformatorowych.

V.11. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Teren objęty opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie był dotychczas objęty ustaleniami MPZP. Procesy inwestycyjne realizowane były w oparciu o decyzje o warunkach zabudowy, co skutkowało indywidualnym podejściem do lokalizacji i parametrów zabudowy, bez możliwości kompleksowego zarządzania przestrzenią w skali całego obszaru.

Brak uchwalenia projektowanego planu miejscowego może prowadzić do szeregu negatywnych konsekwencji dla środowiska i ładu przestrzennego, w tym:

- kontynuacji rozwoju zabudowy na podstawie decyzji o warunkach zabudowy, które nie zapewniają spójności funkcjonalno-przestrzennej ani pełnej ochrony środowiska przed kumulacją negatywnych oddziaływań;
- braku możliwości wprowadzenia systemowych rozwiązań ograniczających presję inwestycyjną na tereny cenne przyrodniczo lub narażone na ryzyka środowiskowe;
- trudności w zachowaniu ładu przestrzennego i zapewnieniu odpowiednich parametrów urbanistycznych;
- braku możliwości realizacji założeń polityki przestrzennej gminy, zwłaszcza w kontekście planowanego rozwoju funkcji mieszkaniowej i usługowej w sposób zrównoważony środowiskowo.

Uchwalenie planu miejscowego pozwala na wdrożenie zrównoważonej struktury funkcjonalno-przestrzennej, zapewnienie spójności działań inwestycyjnych oraz ochronę elementów środowiska istotnych z punktu widzenia lokalnych uwarunkowań. Plan umożliwi również precyzyjne określenie zasad zagospodarowania w sposób zgodny z polityką przestrzenną gminy oraz oczekiwaniami mieszkańców, minimalizując ryzyko wystąpienia konfliktów przestrzennych i środowiskowych.

VI. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach objętych opracowaniem planu miejscowego występują **formy ochrony przyrody**, o których mowa w art. 6 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2024 r. [3]. Ich opis przedstawia poniższa tabela.

KOD	FORMA OCHRONY	NAZWA	DATA USTANOWIENIA	OPIS
PL.ZIPOP.1393.N2K. PLH020041.H	Obszar Natura 2000 - specjalny obszar ochrony siedlisk	Ostoja nad Baryczą	2009-02-13 <i>data wyznaczenia w Polsce:</i> 24.10.2023	Powierzchnia [ha]: 82 026,38 Opis: Obszar wodno-błotny wyznaczony na mocy Konwencji Ramsarskiej. Znajdujące się w Dolinie Baryczy Stawy Milickie to największy kompleks stawów hodowlanych w Europie. Jest to ptasi raj, gdzie codziennością są wielkie gromady ptactwa: gęgawy, zauszniki, perkozy rdzawoszyje, błotniaki stawowe, czaple białe i siwe, żurawie i bieliki. Tutejszy świat ptaków wodno-błotnych to ponad 2/3 naszej krajowej populacji. W okresie migracji Stawy Milickie gromadzą nawet 60 tys. ptaków.
PL.ZIPOP.1393.PK.13 7	Park krajobrazowy	Dolina Baryczy	1996-07-01	Powierzchnia [ha]: 86336,54 Opis celów ochrony: Zachowanie doliny rzeki Baryczy wraz z łąkami, starorzeczami i terenami podmokłymi oraz zachowanie stawów i innych zbiorników wodnych, będących siedliskami chronionych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt.

Tabela 2. Wykaz form ochrony przyrody na terenie objętym opracowaniem (źródło: <https://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>)

Obecność powyższych form ochrony przyrody wymaga zachowania szczególnej ostrożności przy planowaniu zagospodarowania przestrzennego, w szczególności w zakresie:

- ograniczania lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko (w tym przedsięwzięć mogących pogarszać jakość wód, powietrza, warunki siedliskowe i krajobraz);
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych oraz nieprzerywania migracji gatunków związanych ze środowiskiem wodno-błotnym;
- kontroli rozwoju zabudowy w rejonach narażonych na presję inwestycyjną, w tym na obrzeżach zwartej zabudowy.

Z punktu widzenia realizacji projektowanego planu miejscowego, kluczowe jest zapewnienie zgodności z przepisami o ochronie przyrody. Należy ocenić kumulacyjny wpływ projektowanych działań na integralność obszaru Natura 2000 oraz walory przyrodnicze Parku Krajobrazowego Dolina Baryczy.

VII. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W ramach sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko przeprowadzono analizę zgodności projektu planu miejscowego z celami ochrony środowiska ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym

i krajowym. Weryfikacji podlegało, czy przyjęte ustalenia przestrzenne są spójne z kierunkami działań określonymi w dokumentach strategicznych, w tym w szczególności:

EUROPEJSKI ZIELONY ŁAD

Europejski Zielony Ład to strategiczny dokument Unii Europejskiej przyjęty w grudniu 2019 roku, który wyznacza kierunek działań UE w zakresie ochrony klimatu i środowiska.

Strategia formułuje następujące cele o charakterze politycznym:

- neutralność klimatyczna,
- bezpieczeństwo energetyczne,
- gospodarka o obiegu zamkniętym,
- ochrona i odbudowa ekosystemów i bioróżnorodności,
- zrównoważona i inteligentna mobilność,
- zdrowy i przyjazny środowisku system żywnościowy,
- budowanie w sposób oszczędzający energię i zasoby.

AGENDA 2030

Agenda 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych to program działań definiujący model zrównoważonego rozwoju na poziomie globalnym. Zgodnie z Agendą 2030 współczesny wysiłek modernizacyjny powinien koncentrować się na wyeliminowaniu ubóstwa we wszystkich jego przejawach, przy równoczesnej realizacji szeregu celów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

EUROPEJSKA KONWENCJA KRAJOBRAZOWA

Europejska Konwencja Krajobrazowa została sporządzona we Florencji 20 października 2000 r. Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 27 września 2004 r., a weszła w życie 1 stycznia 2005 r. Celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu oraz organizowanie współpracy europejskiej w tym zakresie, opartej na wymianie doświadczeń, specjalistów i tworzeniu dobrej praktyki krajobrazowej.

W ramach realizacji zapisów Konwencji, podejmowane są działania mające na celu m.in.:

- prawne uznanie krajobrazu jako istotnego komponentu otoczenia ludzi;
- ustanowienie procedur udziału społeczeństwa w procesach planowania i zarządzania krajobrazem;
- uwzględnianie kwestii krajobrazowych we wszelkich działaniach związanych z zarządzaniem przestrzenią.

STRATEGICZNY PLAN ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030, TZW. SPA2020.

To pierwszy dokument strategiczny, który bezpośrednio dotyczy kwestii adaptacji do zachodzących zmian klimatu. Głównym celem Planu jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. W dokumencie wskazano priorytetowe kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża.

Działania te, podejmowane zarówno przez podmioty publiczne, jak i prywatne, będą dokonywane poprzez realizację polityk, inwestycje w infrastrukturę oraz rozwój technologii. Obejmują one zarówno przedsięwzięcia techniczne, takie jak np. budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i ochrony wybrzeża, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodzią.

"POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA 2030 – STRATEGIA ROZWOJU W OBSZARZE ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ" – PEP2030.

PEP2030 jest najważniejszym dokumentem strategicznym w tym obszarze. Rolą PEP2030 jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego Polski oraz wysokiej jakości życia dla wszystkich mieszkańców.

PEP2030 będzie stanowiła podstawę do inwestowania środków europejskich z perspektywy finansowej na lata 2021–2027. Strategia wspiera także realizację celów i zobowiązań Polski na szczeblu międzynarodowym, w tym na poziomie unijnym oraz ONZ, szczególnie w kontekście celów polityki klimatyczno-energetycznej UE do 2030 oraz celów zrównoważonego rozwoju ujętych w Agendzie 2030.

KRAJOWY PLAN NA RZECZ ENERGII I KLIMATU NA LATA 2021-2030

KPEiK przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej tj.

- bezpieczeństwa energetycznego,
- wewnętrznego rynku energii,
- efektywności energetycznej,
- obniżenia emisyjności oraz
- badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- -7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
- 14% udziału OZE w transporcie, o roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,
- wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Analiza planu miejscowego, wykazała że uwzględnia on cele powyższych dokumentów, w szczególności poprzez określenie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu, zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym możliwości stosowania rozwiązań opartych na odnawialnych źródłach energii, a także ustalenie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej.

VIII. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

W niniejszym rozdziale przedstawiono ocenę potencjalnych znaczących oddziaływań, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek, z uwzględnieniem różnorodnych form oddziaływań środowiskowych, takich jak: **oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, a także pozytywne i negatywne.**

Ocena oddziaływania na środowisko została dokonana w odniesieniu do poszczególnych przeznaczeń terenów. Dokonanie oceny oddziaływania na środowisko jest problematyczne z uwagi na charakter projektowanego dokumentu planistycznego, który nie przedstawia konkretnych założeń inwestycyjnych, a jedynie projektowane zagospodarowanie terenu, w tym dopuszcza przeznaczenia terenu z wykorzystaniem więcej niż jednej klasy przeznaczenia terenu. Nieznane są również warunki prowadzenia inwestycji na przedmiotowym terenie.

Biorąc powyższe pod uwagę, w prognozie oddziaływania na środowisko przedstawiono potencjalne oddziaływanie poszczególnych przeznaczeń terenów na:

- **cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru**
- **różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta**
- **ludzi**
- **wody**
- **powietrze i klimat**
- **powierzchnię ziemi i krajobraz**
- **zasoby naturalne**
- **zabytki oraz dobra materialne**

VIII.1. ODDZIAŁYWANIE NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek położony jest w granicach specjalnego obszaru ochrony siedlisk **Natura 2000 PLH020041 Ostoja nad Baryczą**. Celem ochrony tego obszaru jest zachowanie siedlisk wodno-błotnych, łąkowych oraz związanych z kompleksami stawowymi, stanowiących siedliska licznych gatunków ptaków, w tym gatunków migrujących i lęgowych.

Ustalenia planu nie przewidują lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na ten obszar. Wykluczono lokalizację funkcji produkcyjnych i innych przedsięwzięć mogących stanowić źródło znaczących uciążliwości środowiskowych. W planie zachowano istniejące tereny łąk oraz lasów, co przyczynia się do utrzymania ciągłości ekologicznej oraz ograniczenia presji inwestycyjnej na obszary przyrodniczo cenne. Dodatkowo ustalono

parametry zabudowy oraz wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej, sprzyjające retencji i ograniczeniu odpływu powierzchniowego, co ma istotne znaczenie w kontekście ochrony mokradł i jakości wód.

Z uwagi na powyższe przewiduje się następujący charakter oddziaływań:

- **oddziaływania bezpośrednie** – nie wystąpią,
- **oddziaływania pośrednie (pozytywne, długoterminowe)** – związane z ograniczeniem presji inwestycyjnej w obszarze chronionym oraz zachowaniem warunków dla migracji gatunków i funkcjonowania siedlisk przyrodniczych.
- **oddziaływania pośrednie (negatywne, krótkoterminowe)** – mogą wystąpić w fazie realizacji inwestycji (np. hałas, ruch maszyn), lecz ich wpływ na cele ochrony Natura 2000 będzie krótkotrwały oraz nie będzie prowadził do naruszenia integralności obszaru Natura 2000.

VIII.2. ODDZIAŁYWANIE NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Część obszaru objętego planem położona jest **w obrębie korytarzy ekologicznych Stawy Milickie GKPdC-17 oraz Dolina Środkowej Odry - Stawy Milickie GKPdC-18A**. Zgodnie z zapisami art. 5 pkt 2 *ustawy z dnia 26 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody* [3] korytarz ekologiczny to obszar umożliwiający migrację roślin, zwierząt lub grzybów. Ponadto zgodnie z zapisami § 10 pkt 4 *rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* [4], jednym ze sposobów ochrony gatunków zwierząt wskazanych w tym rozporządzeniu, jest tworzenie i utrzymywanie korytarzy ekologicznych. Utrzymanie korytarzy ekologicznych jest kluczowe dla zachowania różnorodności ekologicznej, ponieważ zachowanie powiązań przestrzennych pomiędzy różnymi obszarami cennymi przyrodniczo zapewnia możliwość swobodnego przemieszczania się gatunków oraz krzyżowania i rozmnażania osobników. Wyznaczone korytarze migracyjne uwzględniają przede wszystkim obszary o najwyższej lesistości, jednakże, aby zachować ich ciągłość, konieczne jest także zachowanie siedlisk bezleśnych, które mogą być wykorzystywane podczas migracji. W związku z powyższym powinny obejmować one siedliska wodno-błotne, doliny rzeczne, mozaiki polno-leśne i łąkowo-leśne. Różnorodność siedlisk w obrębie korytarza migracyjnego skutkuje jego funkcjonalnością dla większej liczby gatunków roślin, grzybów i zwierząt.

Planowanie zagospodarowanie terenu nie powinno stanowić znaczącej bariery w migracji, gdyż wyznaczone tereny inwestycyjne obejmują przede wszystkim grunty już zagospodarowane, zlokalizowane wewnątrz istniejących struktur funkcjonalno-przestrzennych wsi. Nowa zabudowa zaplanowana jest natomiast w sąsiedztwie istniejącej zabudowy, przede wszystkim na gruntach rolnych, co ogranicza ryzyko rozpraszania zabudowy i fragmentacji siedlisk. Potencjalne zagrożenia dla środowiska mogą wynikać ze zwiększenia powierzchni przeznaczonej pod zabudowę, głównie pod zabudowę mieszkaniowo-usługową. Jednakże plan nie dopuszcza realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ani inwestycji mogących prowadzić do przekształcenia lub zniszczenia cennych siedlisk przyrodniczych.

Dla terenów przeznaczonych pod zabudowę określono parametry urbanistyczne oraz minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej, co sprzyja ochronie lokalnych funkcji przyrodniczych i ogranicza ingerencję w środowisko. Ponadto w ustaleniach planu zachowano istniejące struktury przyrodnicze, takie jak tereny łąkowe, zadrzewienia śródpolne i fragmenty lasów. Obszary takie pełnią i nadal będą pełnić funkcje biologicznie czynne

służące zachowaniu istniejących walorów przyrodniczych wsi. Nie bez znaczenia pozostają one dla zachowania bioróżnorodności, stanowiąc naturalne siedliska dla wielu gatunków roślin i zwierząt, które znajdują tam pożywienie, schronienie i miejsca rozrodu. Zielone obszary na terenie wsi działać będą, jako korytarze ekologiczne, umożliwiając migrację i przemieszczanie się dla różnych gatunków zwierząt, zwłaszcza dla ptaków i zwierząt naziemnych. Zabudowania przerywają naturalne ścieżki migracyjne zwierząt, ale zaprojektowanie w planie terenów zielonych daje im szansę na przetrwanie i kolonizację nowych obszarów.

Charakterystyka potencjalnych oddziaływań na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta:

- **oddziaływania bezpośrednie** – możliwe w obrębie nowo wyznaczonych terenów inwestycyjnych; mogą polegać na przekształceniu siedlisk półnaturalnych lub redukcji powierzchni biologicznie czynnej,
- **oddziaływania pośrednie** – związane z fragmentacją siedlisk i zmianą warunków mikroklimatycznych, glebowych i wodnych w wyniku urbanizacji,
- **oddziaływania wtórne** – mogą obejmować hałas, światło sztuczne, wzrost obecności ludzi i zwierząt domowych (np. psy i koty), co wpływa na faunę terenów sąsiednich,
- **oddziaływania skumulowane** – mogą wystąpić, jeśli nowe inwestycje będą realizowane w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów cennych przyrodniczo lub korytarzy migracyjnych; ryzyko to zostało ograniczone przez odpowiednie zapisy planu,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe** – mogą pojawić się w przypadku niewłaściwego wykonania inwestycji, szczególnie na terenach dotychczas niezabudowanych,
- **oddziaływania pozytywne** – związane z uporządkowaniem struktury przestrzennej, ograniczeniem rozpraszania zabudowy, zachowaniem zieleni urządzonej i nieurządzonej, co może wspierać bioróżnorodność i ciągłość ekologiczną.

Z uwagi na powyższe, oddziaływanie planu na różnorodność biologiczną, rośliny i zwierzęta oceniane jest jako umiarkowane, o charakterze lokalnym i możliwe do minimalizacji poprzez odpowiednie działania projektowe oraz dobre praktyki realizacyjne. W dłuższej perspektywie plan może pozytywnie wpłynąć na uporządkowanie przestrzeni i zachowanie kluczowych elementów środowiska przyrodniczego.

VIII.3. ODDZIAŁYWANIE NA LUDZI

Zmiany w zagospodarowaniu wsi Borek polegające na wyznaczeniu nowych obszarów do zainwestowania nie przewidują realizacji inwestycji, które mogłyby mieć negatywny wpływ na zdrowie i warunki życia mieszkańców. Tereny przeznaczone pod zabudowę stanowią tereny inwestycyjne, których kierunek przeznaczenia uwzględnia potrzeby rozwojowe wsi, w tym również potrzeby mieszkańców. Stanowią je tereny już zainwestowane, tereny uzupełniające układ osadniczy oraz potencjalne rezerwy terenów budowlanych. Realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do poszerzenia usług, co będzie miało pozytywny wpływ na życie i samopoczucie ludzi. W planie ustala się zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko z wyłączeniem inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej. Przedmiotowe zapisy wykluczają lokalizację na terenie opracowania przedsięwzięć, które mogłyby mieć szczególnie negatywny wpływ i oddziaływanie na ludzi.

Ponadto ustalenia zawarte w planie dopuszczają przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom, poprzez podejmowanie rozwiązań zmniejszających uciążliwości (np. możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii oraz paliw o niskich wskaźnikach emisyjnych, takich jak gaz ziemny).

Oddziaływania potencjalnie niekorzystne dla ludzi będą związane głównie z fazą realizacji inwestycji związanych z wprowadzeniem terenów umożliwiających zabudowę, w szczególności:

- wzrostem hałasu i zapylenia,
- emisją spalin z maszyn budowlanych,
- okresowym pogorszeniem bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- możliwymi uciążliwościami komunikacyjnymi w rejonach inwestycji.

Oddziaływania te będą miały charakter lokalny, bezpośredni, krótkoterminowy lub chwilowy, i wygasną po zakończeniu realizacji poszczególnych inwestycji.

Z drugiej strony, realizacja ustaleń planu może generować pozytywne skutki społeczne, w szczególności:

- poprawę warunków życia w wyniku uporządkowania struktury przestrzennej,
- lokalny rozwój gospodarczy, tworzenie miejsc pracy i wzrost atrakcyjności inwestycyjnej gminy poprzez dopuszczenie realizacji różnego rodzaju usług.

Te pozytywne efekty będą miały charakter pośredni, długoterminowy i stały, przyczyniając się do poprawy jakości życia mieszkańców gminy Żmigród.

Podsumowując, charakter oddziaływań na ludzi przedstawia się następująco:

- **oddziaływania bezpośrednie negatywne** – w fazie budowy - związane z hałasem, zapyleniem, czasowym pogorszeniem bezpieczeństwa,
- **oddziaływania pośrednie pozytywne** – wynikające z uporządkowania przestrzeni i rozwoju funkcji gospodarczych,
- **oddziaływania chwilowe i krótkoterminowe** – negatywne w fazie realizacji inwestycji,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe** – pozytywne, związane z poprawą jakości życia, estetyki przestrzeni i aktywizacją społeczno-gospodarczą.

VIII.4. ODDZIAŁYWANIE NA WODY

Ocenia się, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębów Borek nie spowoduje znaczących ani trwałych negatywnych oddziaływań na wody. Ustalenia planu przewidują rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska wodnego, w tym odprowadzanie ścieków do sieci kanalizacyjnej lub do szczelnych zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków, przy zachowaniu wymagań przepisów odrębnych.

W planie ustalono także powierzchnie biologicznie czynne, które odgrywają istotną rolę w retencji wód opadowych i ograniczaniu spływu powierzchniowego. W rezultacie oddziaływania planu na wody oceniane są jako nieznaczne, lokalne i możliwe do minimalizacji.

Potencjalne oddziaływania negatywne:

- bezpośrednio, chwilowe i krótkoterminowe – możliwe w fazie realizacji inwestycji, zwłaszcza na terenach nieuzbrojonych w kanalizację, w postaci zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych (np. wycieki substancji ropopochodnych, ścieki budowlane);
- bezpośrednio i długoterminowe – mogące wystąpić w przypadku intensywnej działalności gospodarczej, w postaci zanieczyszczeń, które mogą przedostawać się do wód gruntowych;
- pośrednie – związane z ograniczeniem naturalnej retencji w przypadku nadmiernego uszczelnienia powierzchni i rozlewania się zabudowy;
- skumulowane – potencjalne, w przypadku koncentracji nowych inwestycji bez równoczesnej rozbudowy infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Potencjalne oddziaływania pozytywne:

- pośrednie, długoterminowe i stałe, wynikające z:
 - zachowania i uwzględnienia w strukturze przestrzennej terenów biologicznie czynnych,
 - utrzymania zasad odprowadzania i oczyszczania ścieków w sposób chroniący wody podziemne i powierzchniowe,
 - wzmacniania funkcji retencyjnych poprzez tereny otwarte.

Podsumowanie:

- **oddziaływania bezpośrednie: negatywne**, krótkoterminowe – w fazie realizacji inwestycji; **pozytywne** – w zakresie ochrony i właściwego gospodarowania ściekami,
- **oddziaływania pośrednie: pozytywne** – związane z zachowaniem struktur retencyjnych i terenów otwartych,
- **oddziaływania wtórne**: możliwe – lokalne zmiany stosunków wodnych w wyniku utwardzenia powierzchni i odwodnień,
- **oddziaływania skumulowane**: ograniczone – zależne od intensywności przyszłej zabudowy,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe: pozytywne** – w efekcie wprowadzenia infrastruktury kanalizacyjnej i uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- **oddziaływania chwilowe i krótkoterminowe: negatywne** – możliwe w fazie budowy, lecz odwracalne i lokalne.

Łącznie ustalenia planu wspierają racjonalne gospodarowanie przestrzenią w sposób sprzyjający ochronie zasobów wodnych, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

VIII.5. ODDZIAŁYWANIE NA POWIETRZE I KLIMAT

Realizacja ustaleń planu miejscowego może wiązać się z oddziaływaniem na jakość powietrza atmosferycznego oraz lokalny klimat, szczególnie w kontekście nowych terenów inwestycyjnych przewidzianych pod budownictwo mieszkaniowe oraz powiększenia terenu produkcyjnego.

Potencjalne negatywne oddziaływania mogą wynikać z:

- emisji zanieczyszczeń powietrza związanych z indywidualnymi systemami grzewczymi, szczególnie przy wykorzystaniu paliw stałych (tzw. niska emisja),
- wzrostu emisji komunikacyjnych – zarówno z istniejącej, jak i nowo realizowanej infrastruktury drogowej,

- emisji pyłów i spalin w trakcie prac budowlanych oraz transportu materiałów,

Wymienione oddziaływania będą miały charakter:

- bezpośredni, długoterminowy i stały – w zakresie emisji z budynków i transportu drogowego,
- bezpośredni, krótkoterminowy i chwilowy – w fazie realizacji inwestycji (pylenie, spaliny ze sprzętu, emisja z transportu),
- pośredni i skumulowany – w przypadku koncentracji inwestycji w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych.

Z drugiej strony, plan miejscowy zawiera szereg rozwiązań ograniczających presję na jakość powietrza i klimat:

- pozytywne oddziaływania pośrednie, długoterminowe i stałe będą wynikać z wyznaczenia minimalnych udziałów powierzchni biologicznie czynnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę, co korzystnie wpływa na mikroklimat.

Podsumowując, oddziaływania na powietrze i klimat związane z realizacją ustaleń planu miejscowego mają zróżnicowany charakter:

- **oddziaływania bezpośrednie: negatywne** – emisje w fazie realizacji i użytkowania, **pozytywne** – poprawa mikroklimatu przez ochronę terenów stanowiących powierzchnie biologicznie czynne,
- **oddziaływania pośrednie: pozytywne** – dzięki zachowaniu naturalnych struktur środowiskowych,
- **oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe: negatywne** – w fazie budowy,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe: pozytywne** – poprzez wspieranie niskoemisyjnych źródeł energii.

VIII.6. ODDZIAŁYWANIE NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI I KRAJOBRAZ

Zgodnie z art. 5 pkt 2e ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [3] w związku z art. 2 pkt 16e ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [1] przez **krajobraz** należy rozumieć *postrzeganą przez ludzi przestrzeń, zawierającą elementy przyrodnicze lub wytwory cywilizacji, ukształtowaną w wyniku działania czynników naturalnych lub działalności człowieka*. Z kolei w myśl art. 5 pkt 23 ustawy o ochronie przyrody [3], **walory krajobrazowe** to *wartości przyrodnicze, kulturowe, historyczne, estetyczno-widokowe obszaru oraz związane z nimi rzeźbę terenu, twory i składniki przyrody oraz elementy cywilizacyjne, ukształtowane przez siły przyrody lub działalność człowieka*.

Natomiast zgodnie z art. 5 pkt 8 tej samej ustawy, **ochrona krajobrazowa** polega na *zachowaniu cech charakterystycznych danego krajobrazu*. Ochrona walorów krajobrazowych stanowi jeden z ustawowych celów ochrony przyrody (art. 2 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody [3]) i zmierza do utrzymania istniejącego układu składników krajobrazu i przeciwdziałania niekorzystnym przekształceniom wynikającym z wprowadzania elementów obcych krajobrazowi.

Przeważająca część obszaru objętego planem obejmuje tereny już przekształcone antropogenicznie, stanowiące obszary istniejącej zabudowy lub użytkowane rolniczo od wielu lat. Rzeźba terenu została więc w dużym stopniu dostosowana do potrzeb osadnictwa wiejskiego.

Potencjalne zmiany obejmować będą:

- przekształcenia rzeźby terenu wynikające z konieczności jego adaptacji do potrzeb inwestycyjnych,
- naruszenie pokrywy glebowej w trakcie prowadzenia prac budowlanych i robót ziemnych,

- lokalne zmiany związane z budową infrastruktury technicznej i drogowej .

Oddziaływania negatywne będą miały charakter:

- **bezpośredni, krótkoterminowy** – szczególnie na etapie realizacji inwestycji (prace ziemne, składowanie materiałów, wzmożony ruch pojazdów budowlanych),
- **lokalny** – ograniczony do miejsc prowadzenia robót.

Dodatkowe zagrożenia mogą wiązać się z budową infrastruktury technicznej, w szczególności sieci podziemnych, które wymagają zdjęcia wierzchniej warstwy gleby. Wymaga to działań odtworzeniowych po zakończeniu prac w celu zachowania wartości przyrodniczych i rolniczych gleb.

W zakresie krajobrazu, realizacja nowych inwestycji może w ograniczonym zakresie wpłynąć na charakter przestrzeni – dotyczy to głównie wprowadzenia zabudowy na terenach otwartych, zielonych lub rolnych. Jednak dzięki zachowaniu historycznego układu osadniczego, ochronie krajobrazu kulturowego oraz uzupełnianiu zabudowy zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, wpływ ten będzie neutralny lub pozytywny.

Plan wspiera zachowanie i ekspozycję istniejących wartości krajobrazowych, w tym układu ruralistycznego wsi oraz krajobrazu rolniczego i naturalnego.

Podsumowanie:

- **oddziaływania bezpośrednie:** negatywne – przekształcenia powierzchni ziemi na etapie budowy;
- **oddziaływania pośrednie:** pozytywne – uporządkowanie układów przestrzennych i ograniczenie rozpraszania zabudowy,
- **oddziaływania wtórne:** możliwe w przypadku pogorszenia jakości gleb wskutek zaniedbań w rekultywacji terenów po realizacji inwestycji,
- **oddziaływania krótkoterminowe i chwilowe:** negatywne – na etapie robót budowlanych,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe:** pozytywne – związane z uporządkowaniem przestrzeni, ochroną wartości kulturowych i krajobrazowych oraz racjonalnym rozwojem zabudowy.

VIII.7. ODDZIAŁYWANIE NA ZASOBY NATURALNE

Zasoby naturalne obejmują elementy środowiska przyrodniczego wykorzystywane przez człowieka w procesach gospodarczych – w szczególności zasoby wód, gleb, surowców mineralnych, drewna. Ich ochrona i racjonalne użytkowanie stanowią podstawowy warunek zrównoważonego rozwoju.

Na obszarze objętym planem częściowo występuje udokumentowane złożo gazu ziemnego „Radziądz-W” (GZ 6728), rozpoznane szczegółowo (R), o powierzchni całkowitej 373,0000 ha. Zasoby geologiczne złoża, zatwierdzone decyzją KZK/2/6537/95 według stanu na dzień 31 grudnia 1994 r., wynoszą 40 mln m³ gazu ziemnego (bilansowe, poza filarami).

Ustalenia planu uwzględniają występowanie złoża i nie powinny prowadzić do trwałego uniemożliwienia jego ewentualnej eksploatacji. Zakres oddziaływania planu na złożo będzie uzależniony od sposobu zagospodarowania terenów oraz ewentualnych przyszłych decyzji dotyczących jego wykorzystania.

Zużycie zasobów naturalnych będzie zależne od skali i charakteru przyszłych inwestycji, zastosowanych technologii oraz poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Współczesne rozwiązania techniczne oraz

rosnąca świadomość ekologiczna inwestorów sprzyjają ograniczaniu nadmiernej eksploatacji zasobów środowiska.

Charakter oddziaływań:

- **oddziaływania bezpośrednie:** związane z potencjalnym zagospodarowaniem terenu nad złożem,
- **oddziaływania pośrednie:** możliwe, pozytywne – wynikające z ograniczenia presji inwestycyjnej na obszary rolnicze i leśne,
- **oddziaływania wtórne:** mogą dotyczyć zużycia materiałów i energii w trakcie realizacji inwestycji.

Podsumowując, ustalenia planu nie będą powodować znaczącej degradacji zasobów naturalnych, przy czym uwzględniają występowanie udokumentowanego złoża gazu ziemnego i nie wykluczają możliwości jego racjonalnego wykorzystania w przyszłości, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

VIII.8. ODDZIAŁYWANIE NA ZABYTKI ORAZ DOPRA MATERIALNE

Realizacja ustaleń planu nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na zabytki ani dobra materialne.

Ustalenia planu zostały opracowane z uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych, historycznych i krajobrazowych wsi Borek, a także zasad wynikających z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

W celu ochrony wartości kulturowych wsi, w planie ustalono:

a) **strefę „B” ochrony konserwatorskiej**, w której obowiązują następujące wymogi:

- przy inwestycjach związanych z modernizacją, rozbudową, przebudową obiektów istniejących, należy nawiązać gabarytami, sposobem kształtowania bryły i użytymi materiałami elewacyjnymi do miejscowej tradycji architektonicznej, a w przypadku rozbudowy istniejącego obiektu, powinien on tworzyć spójną kompozycję z istniejącą częścią,

- nową i przebudowaną zabudowę należy zharmonizować z historyczną kompozycją przestrzenno-architektoniczną w zakresie lokalizacji, rozplanowania, skali, ukształtowania bryły, w tym kształtu i wysokości dachu, poziomu posadowienia parteru, użytych form architektonicznych, podziałów otworów okiennych i drzwiowych, materiałów oraz przy nawiązaniu do historycznej zabudowy miejscowości,

- elewacje należy kształtować w nawiązaniu do rozwiązań stosowanych w występujących na danym terenie budynkach historycznych o zachowanych walorach architektonicznych – w zakresie podziałów, detalu, kolorystyki, materiałów elewacyjnych,

- zakazuje się stosowania okładzin sztucznych (np. siding, okładziny z blachy trapezowej),

- należy usunąć lub poddać odpowiedniej przebudowie elementy dysharmonizujące, nie spełniające wymagań ochrony strefy konserwatorskiej,

- należy zachować i uzupełniać zieleń wysoką, w tym nasadzenia przydrożne,

- zakazuje się lokalizowania urządzeń technicznych o gabarytach kolidujących z krajobrazem kulturowym obszaru,

- zakazuje się lokalizowania naziemnych zbiorników na gaz,

- zakazuje się lokalizowania elementów wysokościowych instalacji odnawialnych źródeł energii, Strona 5

- zakazuje się lokalizowania wolnostojących silosów, dopuszcza się silosy obudowane w budynkach,

b) **strefę „K” ochrony konserwatorskiej**, tożsamą z historycznym układem ruralistycznym wsi Borek, ujętym w gminnej ewidencji zabytków, w której obowiązują następujące wymogi:

- nowa zabudowa powinna nawiązywać do budownictwa regionalnego w zakresie skali, bryły, proporcji, detali, kolorystyki i użytych tradycyjnych materiałów budowlanych, starannie wpisując się w krajobraz kulturowy,
- należy zachować i wyeksponować elementy historycznego układu przestrzennego i kompozycje zieleni,
- wszelka działalność inwestycyjna musi uwzględniać istniejące już związki przestrzenne i planistyczne,
- należy przyznać pierwszeństwo wszelkim działaniom odtworzeniowym i rewaloryzacyjnym, zarówno w przypadku przyrodniczych elementów krajobrazu, jak i w stosunku do historycznej struktury technicznej, instalacji wodnych, sieci komunikacyjnych oraz obiektów zabytkowych znajdujących się w wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków,

c) **ochronę obiektów ujętych w gminnej ewidencji zabytków**, dla których obowiązują następujące zasady:

- na obszarze objętym planem miejscowym występuje obiekt ujęty w gminnej ewidencji zabytków:

-- stodoła, k. XIX w., Borek 20,

- w wyżej wymienionym zabytkowym obiekcie obowiązują następujące wymogi:

- należy zachować lub w przypadku zniszczenia odtworzyć historyczną bryłę, kształt i geometrię dachu oraz zastosować tradycyjne materiały budowlane, w tym rodzaj, typ i kolor pokrycia dachowego,
- należy utrzymać, a w zniszczonych fragmentach odtworzyć historyczny detal architektoniczny,
- należy zachować kształt, rozmiary i rozmieszczenie otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku,
- należy utrzymać lub odtworzyć oryginalną stolarkę okien i drzwi,
- należy zachować oryginalne elewacje i ich wystrój architektoniczny oraz historyczny układ wnętrza i zachowane elementy wystroju i wyposażenia,
- wskazane jest stosowanie kolorystyki nawiązującej do stosowanej w przeszłości,
- elementy nowo projektowane instalacji technicznych projektować i montować z zachowaniem wartości zabytkowych obiektów,

d) **ochronę stanowisk archeologicznych**, dla których obowiązują następujące zasady:

- na obszarze objętym planem miejscowym występują następujące stanowiska archeologiczne:

- 18/126/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Kultura przeworska; Osada, Pradzieje,
- 10/118/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Kultura łużycka; Ślad osadnictwa, Brak danych,
- 11/119/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Kultura łużycka,
- 12/120/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Kultura przeworska; Ślad osadnictwa, Pradzieje,
- 13/121/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Kultura łużycka; Ślad osadnictwa, Pradzieje; Ślad osadnictwa, Późne średniowiecze,
- 16/124/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Pradzieje,
- 21/129/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Kultura łużycka, Strona 6

- 14/122/71-27 AZP: Obozowisko, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Kultura łużycka,
- 3/111/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Pradzieje; Ślad osadnictwa, Późne średniowiecze,
- 4/112/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Wczesne średniowiecze,

- 3/131/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Osada, Pradzieje,
 - 4/132/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Pradzieje,
 - 19/127/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Pradzieje,
 - 20/128/71-27 AZP: Ślad osadnictwa, Epoka kamienia; Ślad osadnictwa, Pradzieje,
- w obrębie i zasięgu znajdujących się na terenie objętym planem chronionych stanowisk archeologicznych dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi, wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) **strefę „OW” ochrony konserwatorskiej**, w obrębie której dla inwestycji związanych z pracami ziemnymi, wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;

Ocena charakteru oddziaływań:

- **oddziaływania bezpośrednie: pozytywne** – związane z ochroną, rewaloryzacją i utrwaleniem wartości zabytkowych; możliwe lokalne i krótkotrwałe negatywne w fazie realizacji robót w sąsiedztwie obiektów zabytkowych,
- **oddziaływania pośrednie: pozytywne** – uporządkowanie przestrzeni, poprawa estetyki zabudowy i ekspozycji obiektów o wartościach historycznych,
- **oddziaływania długoterminowe i stałe: pozytywne** – utrzymanie historycznego układu ruralistycznego i krajobrazu kulturowego,
- **oddziaływania krótkoterminowe: lokalne i odwracalne** – ograniczone do etapu realizacji inwestycji.

Podsumowując, ustalenia planu sprzyjają zachowaniu dziedzictwa kulturowego, historycznego i krajobrazowego Sań, zapewniają ciągłość tradycji architektonicznej oraz podnoszą wartość przestrzenną i materialną miejscowości w długim horyzoncie czasowym.

VIII.9. PODSUMOWANIE

W celu przejrzystego przedstawienia wyników oceny oddziaływania ustaleń planu miejscowego na środowisko dokonano kategoryzacji przeznaczeń terenów według potencjalnych uciążliwości i zagrożeń środowiskowych, jakie mogą wystąpić w związku z ich realizacją.

Dla każdej kategorii przeprowadzono ocenę według następujących kryteriów:

- charakter oddziaływania,
- zasięg oddziaływania,
- intensywność przekształceń,
- bezpośredniość oddziaływania,
- okres trwania oddziaływania,
- częstotliwość oddziaływania.

TERENY O KORZYSTNYM ODDZIAŁYWANIU (BRAK UCIAŻLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

- WS – TEREN WÓD POWIERZCHNIOWYCH ŚRÓDLĄDOWYCH
- ZP – TEREN ZIELENI URZĄDZONEJ
- RNL – TEREN ŁĄK I PASTWISK

- charakter oddziaływania – pozytywny,
- zasięg oddziaływania - lokalny i ponadlokalny,
- intensywność przekształceń – nieistotna,
- bezpośredniość oddziaływania - bezpośrednio i pośrednie,
- okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
- częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

TERENY O NIEZNACZNYM ODDZIAŁYWANIU (NIEZNACZNE UCIAŹLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

- US – TEREN USŁUG SPORTU I REKREACJI
 - charakter oddziaływania – nieznaczne,
 - zasięg oddziaływania – miejscowy,
 - intensywność przekształceń – nieznaczna,
 - bezpośredniość oddziaływania – bezpośrednio,
 - okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
 - częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

TERENY O UMIARKOWANYM ODDZIAŁYWANIU (UCIAŹLIWOŚCI DLA ŚRODOWISKA):

- MN – TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ
- MN-U – TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ JEDNORODZINNEJ LUB USŁUG
- MW – TEREN ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WIELORODZINNEJ
- US-UK – TEREN USŁUG SPORTU I REKREACJI LUB USŁUG KULTURY I ROZRYWKI
- UR – TEREN USŁUG KULTU RELIGIJNEGO
- KDZ – TEREN DROGI ZBIORCZEJ
- KDL – TEREN DROGI LOKALNEJ
- KDD – TEREN DROGI DOJAZDOWEJ
- KR – TEREN KOMUNIKACJI DROGOWEJ WEWNĘTRZNEJ
- IE – TEREN ELEKTROENERGETYKI
- IKP – TEREN POMPOWNI ŚCIEKÓW
- RZM – TEREN ZABUDOWY ZAGRODOWEJ
 - charakter oddziaływania - potencjalnie negatywny i bez znaczenia,
 - zasięg oddziaływania – miejscowy,
 - intensywność przekształceń – zauważalna,
 - bezpośredniość oddziaływania - bezpośrednio i skumulowane,
 - okres trwania oddziaływania - długoterminowe,
 - częstotliwości oddziaływania - stałe i okresowe.

IX. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Realizacja ustaleń planu miejscowego dla części obrębu Borek nie powinna powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko, niemniej na etapie realizacji poszczególnych inwestycji mogą wystąpić wpływy, takie jak: przekształcenie powierzchni ziemi, emisja hałasu, okresowe pylenie czy ingerencja w roślinność.

Aby zapewnić zgodność realizowanych przedsięwzięć z zasadami zrównoważonego rozwoju i ochrony zasobów przyrodniczych, wskazuje się szereg działań minimalizujących, zapobiegawczych i kompensacyjnych, które należy stosować w zależności od charakteru inwestycji.

Zalecenia formalno-prawne:

- przestrzeganie przepisów ustawy o ochronie przyrody, ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
- przeprowadzenie screeningu i uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w przypadku przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- uwzględnienie wymogów ochrony konserwatorskiej w strefach „B”, „K” i „OW” oraz uzgodnień z właściwym Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w przypadku prac ziemnych lub budowlanych na terenach objętych ochroną.

Zalecenia planistyczno-przestrzenne:

- ograniczenie lokalizacji nowej zabudowy do obszarów wskazanych w planie, co ogranicza presję inwestycyjną na tereny otwarte,
- utrzymanie minimalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnej oraz maksymalnych wskaźników powierzchni zabudowy,

Zalecenia techniczno-technologiczne:

- stosowanie najlepszych dostępnych technik w procesach budowlanych i eksploatacyjnych,
- ograniczenie powierzchni uszczelnionych, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych, zbiorników retencyjnych i rozwiązań zwiększających retencję,
- właściwe postępowanie z odpadami i materiałami eksploatacyjnymi, zabezpieczenie terenu budowy przed przenikaniem zanieczyszczeń do wód i gleby,
- prowadzenie robót ziemnych w sposób ograniczający zasięg przekształceń powierzchni ziemi,
- ochrona warstwy urodzajnej gleby i jej ponowne wykorzystanie w rekultywacji terenów,
- stosowanie paliw ekologicznych i urządzeń niskoemisyjnych.

Zalecenia w zakresie różnorodności biologicznej, roślin, zwierząt i korytarzy ekologicznych:

Zidentyfikowane potencjalne negatywne oddziaływania dotyczą głównie okresowych zaburzeń siedlisk, wycinki drzew, hałasu i czasowego ograniczenia drożności korytarzy migracyjnych.

Dla ich minimalizacji zaleca się:

- wykonanie inwentaryzacji przyrodniczej terenu przed rozpoczęciem robót,
- prowadzenie prac ziemnych i wycinek poza okresem lęgowym ptaków i rozrodu innych gatunków,
- unikanie przerywania korytarzy migracyjnych; w razie potrzeby – zastosowanie rozwiązań zapewniających drożność (przepusty, przejścia dla zwierząt, utrzymanie szpalerów drzew i zadrzewień),
- ograniczenie do niezbędnego minimum powierzchni zajętej przez budowę,
- stosowanie kompensacji przyrodniczej w przypadku nieuniknionej utraty siedlisk (np. nowe nasadzenia drzew, budki lęgowe, przeniesienie roślin chronionych pod nadzorem specjalisty),
- rekultywacja terenów po zakończeniu prac oraz odtworzenie zieleni rodzimej.

Zalecenia w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:

- stosowanie technologii ograniczających spływ zanieczyszczeń do wód,
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodnie z obowiązującymi normami,
- unikanie lokalizacji obiektów mogących powodować zanieczyszczenie wód w bezpośrednim sąsiedztwie cieków,
- stosowanie rozwiązań retencyjnych i infiltracyjnych w ramach gospodarowania wodami opadowymi,
- zapewnienie odpowiednich zabezpieczeń zbiorników na paliwa i oleje,
- prowadzenie robót z zachowaniem zasad ochrony wód podziemnych.

Zalecenia w zakresie ochrony powietrza, klimatu i akustyki:

- prowadzenie prac w porach dziennych i z użyciem sprzętu o ograniczonej emisji hałasu,
- stosowanie zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg i granic terenów inwestycyjnych,
- stosowanie urządzeń grzewczych opartych na paliwach niskoemisyjnych lub odnawialnych źródłach energii,
- dbałość o sprawność techniczną maszyn budowlanych i pojazdów,
- unikanie spalania odpadów i biomasy niskiej jakości.

Zalecenia krajobrazowe i kulturowe:

- zachowanie i ekspozycja historycznego układu ruralistycznego wsi,
- stosowanie zabudowy o formach i gabarytach dostosowanych do lokalnej tradycji,
- przestrzeganie obowiązujących linii zabudowy i zasad ochrony konserwatorskiej,
- unikanie lokalizacji obiektów wysokościowych lub instalacji OZE mogących kolidować z krajobrazem kulturowym i sylwetą wsi.

Zalecenia zdrowotne i społeczne:

- prowadzenie konsultacji i działań informacyjnych w zakresie planowanych inwestycji,
- zachowanie odpowiednich odległości między zabudową mieszkaniową a potencjalnymi źródłami hałasu i emisji,
- kształtowanie przestrzeni publicznych i zieleni poprawiających jakość życia mieszkańców,
- ograniczanie emisji uciążliwości w czasie budowy poprzez stosowanie dobrych praktyk wykonawczych.

Podsumowanie:

Wszystkie opisane rozwiązania mają na celu zminimalizowanie ryzyka negatywnych oddziaływań na elementy środowiska oraz zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych obszaru wsi Borek.

Ustalenia planu nie przewidują lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, ani bezpośrednio na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000: Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Ostoja nad Baryczą” PLH020041.

W związku z tym nie ma konieczności określania szczególnych działań kompensacyjnych – wystarczające są środki zapobiegawcze i ograniczające, ujęte w niniejszym rozdziale.

X. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Na etapie opracowywania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części obrębu Borek rozważano kilka wariantów rozwiązań przestrzennych i funkcjonalnych. Analizy wariantowe dotyczyły w szczególności:

- zakresu i kierunków przeznaczenia terenów pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną,
- możliwości zachowania lub przekształcenia istniejących terenów rolnych i zieleni,
- przebiegu i hierarchii układu komunikacyjnego,
- kształtowania wskaźników urbanistycznych, w tym proporcji pomiędzy powierzchnią zabudowaną a biologicznie czynną.

Alternatywne warianty zakładały m.in. większy udział terenów przeznaczonych pod zabudowę lub dopuszczenie funkcji gospodarczych o szerszym zakresie uciążliwości. Rozwiązania te zostały odrzucone ze względu na:

- ryzyko zwiększenia presji inwestycyjnej na obszary o walorach przyrodniczych i krajobrazowych,
- możliwość zwiększenia powierzchni uszczelnionej i ograniczenia retencji wód,
- kolizję z historycznym układem ruralistycznym i wartościami krajobrazu kulturowego.

Ostatecznie przyjęty wariant planu uznano za najbardziej zrównoważony z punktu widzenia:

- ochrony środowiska i zasobów naturalnych,
- zachowania walorów przyrodniczych i kulturowych wsi,
- zapewnienia ładu przestrzennego i czytelnej struktury funkcjonalnej,
- oraz umożliwienia rozwoju zabudowy o charakterze uzupełniającym w sposób kontrolowany i harmonijny.

Przyjęte rozwiązania projektowe stanowią kompromis pomiędzy potrzebami rozwoju lokalnego a koniecznością ochrony środowiska i zachowania integralności obszarów przyrodniczo cennych.

Celem sporządzenia **prognozy oddziaływania na środowisko** było sprawdzenie, w jaki sposób realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego **dla części obrębu Borek** może wpływać na środowisko naturalne – w tym na przyrodę, wodę, powietrze, krajobraz oraz warunki życia mieszkańców.

Plan miejscowy określa szczegółowe zasady zagospodarowania i zabudowy dla wybranego fragmentu wsi. Wskazuje, gdzie może powstać zabudowa mieszkaniowa, usługowa oraz produkcyjna. Celem planu jest uporządkowanie przestrzeni i zapewnienie zrównoważonego rozwoju miejscowości, przy jednoczesnej ochronie jej środowiska i dziedzictwa kulturowego.

W trakcie przygotowania planu przeanalizowano uwarunkowania środowiskowe, historyczne i przestrzenne, w tym:

- występowanie w granicach planu stref ochrony konserwatorskiej „B”, „K” i „OW”,
- istniejącą zabudowę i sieci infrastruktury,
- charakter krajobrazu wiejskiego i układ historyczny wsi Borek.

Wnioski z prognozy są następujące:

- Ustalenia planu nie przewidują lokalizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko.
- Plan zachowuje cenne elementy środowiska, takie jak tereny biologicznie czynne, co sprzyja retencji wód i ochronie gleb.
- Wprowadzone wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej oraz zasady kształtowania zabudowy ograniczają presję na środowisko.
- W planie zapewniono ochronę dziedzictwa kulturowego poprzez wprowadzenie stref ochrony konserwatorskiej, określenie obowiązujących linii zabudowy oraz wymogów dotyczących formy architektonicznej i materiałów.
- Potencjalne negatywne oddziaływania (takie jak hałas, pylenie, lokalne przekształcenie gleby) mogą wystąpić w czasie prowadzenia robót budowlanych i będą miały charakter krótkotrwały i odwracalny. Wdrożenie ustaleń planu przyczyni się do uporządkowania zabudowy, poprawy ładu przestrzennego oraz zwiększenia bezpieczeństwa środowiskowego poprzez stosowanie zasad racjonalnego gospodarowania wodami i ochrony krajobrazu.

Podsumowując – plan miejscowy dla części obrębu Borek został przygotowany z dbałością o środowisko i wartości kulturowe. Jego realizacja nie spowoduje znaczących negatywnych skutków dla przyrody ani dla zdrowia ludzi, a przyjęte rozwiązania sprzyjają zachowaniu walorów krajobrazowych, historycznych i przyrodniczych tej części gminy.

XIII. SPIS AKTÓW PRAWNYCH

- [1] Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1130 ze zm.),
- [2] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2024 poz. 1112 ze zm.);
- [3] Ustawa z dnia 16 kwietnia 2024 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1478 ze zm.),
- [4] Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380.),
- [5] Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz.1087 ze zm.).
- [6] Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2024 r., poz. 1292),
- [7] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 54 ze. zm.),

OŚWIADCZENIE AUTORA

Niniejszym oświadczam, że jako autor PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO DLA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI OBRĘBU BOREK, spełniam wymagania wprowadzone art. 74a ust. 2 pkt 2) Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. 2024 poz. 1112 z późn. zm.)

Jednocześnie oświadczam, że jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Patrycja Graba

